

OD REDAKCJI

Kolejny, czwarty już tom „Polskiej Myśli Pedagogicznej” powstawał w atmosferze niepewności i coraz to nowych pytań o losy polskiego czasopiśmiennictwa naukowego w świetle powstających nowych uregulowań prawnych dotyczących szkolnictwa wyższego, w tym nacisków na umiędzynarodowienie osiągnięć nauki polskiej. Zawieszenie od dwóch lat przez MNiSW parametryzacji czasopism (ostatnia miała obowiązywać do 2016 roku, przedłużono ją na rok 2017, lecz nie zorganizowano procedur na okres przejściowy dla nowo powstałych czasopism) sprawia, że mimo czwartego już roku edycji czasopismo pozostaje poza wszelkimi regulacjami / parametryzacją MNiSW. Sytuacja ta skutkuje dla autorów uzyskiwaniem „0” punktów za publikowany tu artykuł (obustronnie anonimowo i podwójnie recenzowany), mimo obecności w siedmiu bazach. Jakby wbrew tej sytuacji, kuriozalnej dla autorów (będących przecież pracownikami naukowymi różnych uczelni i podlegających systematycznej ocenie), także do tegorocznego tomu „Polskiej Myśli Pedagogicznej” wpłynęło wiele tekstów.

Jako Redakcja czynimy wszelkie starania, by rocznik „Polska Myśl Pedagogiczna” podnosił swoją rangę naukową. Czasopismo jest rejestrowane w bazach: ERIH PLUS, Index Copernicus International, Google Scholar, Polska Bibliografia Naukowa, Pol-Index, BazHum i CEEOL. Najistotniejszym osiągnięciem i potwierdzeniem zabiegów Redakcji na rzecz podnoszenia poziomu naukowego naszego czasopisma było spełnienie kryteriów do obecności w ERIH PLUS, gdzie zostaliśmy wprowadzeni w 2018 roku (<https://dbh.nsd.uib.no/publiseringskanaler/erihplus/periodical/info.action?id=490990>).

W czwartym roku edycji, w niniejszym tomie „Polskiej Myśli Pedagogicznej” publikujemy osiemnaście artykułów recenzowanych, w tym trzy teksty anglojęzyczne, jeden tekst w języku słowackim; udało się redakcji pozyskać także zagranicznych recenzentów (Professor Marc Depaepe – KU Leuven; Prof. PhDr. Jolana Hroncová, Ph.D. – UMB Banská Bystrica). Osiągnięciem jest poszerzenie Międzynarodowej Rady Naukowej o wybitnych uczonych ze znakomitych uczelni. Są to: prof. zw. dr hab. Władysława Szulakiewicz z UMK w Toruniu; Ph.D. Lynn W. Zimmerman, Prof. Em. Purdue University Northwest oraz Hammond; Dr Howard Williamson CVO CBE FRSA FHEA, Professor of European Youth Policy – University of South Wales.

Wyjątkowym atutem rocznika „Polska Myśl Pedagogiczna” jest zgromadzone wokół niego środowisko wybitnych badaczy polskiej myśli pedagogicznej, ważne są ich interdyscyplinarne kompetencje i umiejętności badawcze. W przeważającej liczbie są to profesorowie i doktorzy habilitowani. Publikowane tu teksty mogą szczyścić się ogromnym zainteresowaniem – co możemy śledzić za pomocą odpowiednich narzędzi elektronicznych umożliwiających sprawdzenie liczby wyświetleń i pobrań na stronach Wydawnictwa Uniwersytetu Jagiellońskiego (w niektórych przypadkach ponad 800 pobrań). Dodatkowo, po półrocznym okresie oczekiwania na stronach internetowych Repozytorium Uniwersytetu Jagiellońskiego pojawia się elektroniczna wersja kolejnych tomów „Polskiej Myśli Pedagogicznej” (w całości, jak i poszczególnych artykułów oddzielnie). Podnosi to zasięg ich dostępności, czyniąc ją globalną.

W oddawanym do rąk Czytelników tomie 4 (2018) pierwszy obszar tematyczny głównego działu rocznika *Studia i rozprawy*, zatytułowany *Współczesne problemy polskiej myśli pedagogicznej*, otwiera artykuł prof. zw. dr. hab. Bogusława Śliwerskiego dotyczący harcerskiej myśli pedagogicznej i jej implikacji dla współczesnego wychowania. W kolejnych dwóch tekstach można odnaleźć interesujące rozważania dotyczące kształcenia ogólnego oraz sposobu rozumienia społeczeństwa i jednostki jako podwalin budowania myśli pedagogicznej.

Drugi obszar tematyczny, zatytułowany *(Neo)tomistyczne inspiracje polskiej myśli pedagogicznej*, zaczyna stawać się tradycją rocznika – adekwatnie do polskiego myślenia o edukacji realizmem teistycznym. W zamieszczonych tu artykułach Czytelnik odnajdzie rozważania o pięknie, sztuce i wychowaniu estetycznym ujętych z perspektywy neotomistycznej; dociekania dotyczące zagadnień społecznych i ich interpretacji w relacji z inspiracjami nowego odczytania myśli Tomasza z Akwinu (dotyczące czynników społecznych w rozwoju moralności człowieka oraz krytyki eugeniki z perspektywy wolności i godności kobiety). Kończą ten dział rozważania pojęciowe odnoszące się do doskonałości ujmowanej jako kategoria pedagogiczna.

Najszerszą część działu *Studia i rozprawy* stanowią *Polskie koncepcje pedagogiczne*. Można tu odnaleźć wyniki badań nad znanymi i dopiero rekonstruowanymi koncepcjami pedagogicznymi – z różnymi kategoriami podopiecznych i wychowanków oraz z różnych dziedzin wychowania. Czytelnik może tu znaleźć rozważania dotyczące pedagogii ojca Jana Góry, pedagogicznych koncepcji teoretyczno-praktycznych autorstwa Tadeusza Łopuszańskiego, Kazimierza Dąbrowskiego, Elżbiety Róży Czackiej, Janusza Tarnowskiego, Stanisława Jedleńskiego, czy Edyty Stein.

Ostatnia część działu *Studia i rozprawy* zawiera opracowania jednoznacznie wchodzące w historię polskiej myśli pedagogicznej. Otwiera go artykuł o „pedagogach z marginesu” pozostających w opozycji do głównego w PRL nurtu pedagogiki socjalistycznej. Dalej prezentowane są wyniki badań dotyczące edukacji kobiet w Prusach w XIX wieku, rozważania o polskich ideałach wychowawczych

pojawiających się bezpośrednio po II wojnie światowej, a także próba rekonstrukcji aksjologicznych podstaw wychowania w twórczości i praktycznej działalności formacyjnej księdza Juliana Michalca.

W czwartym tomie rocznika „Polska Myśl Pedagogiczna” prezentujemy osiemnaście artykułów naukowych (współtworzą one podstawowy dział czasopisma *Studia i rozprawy*). Ponadto tom zawiera dwa interesujące teksty w dziale *Archiwum*, a także trzy recenzje i dwa opisy interesujących, niedawno wydanych książek. Działem *Redakcja poleca* oraz *Książki i czasopisma nadesłane do Redakcji* nawiązujemy do dobrych tradycji polskiego czasopiśmiennictwa dwudziestolecia międzywojennego oraz wcześniejszych epok. Wspieramy tym zabiegiem nie tylko merytoryczny profil czasopisma, ale także promujemy szczególnie wartościowe – naszym zdaniem – pozycje rynku wydawniczego nam sygnalizowane.

Mamy nadzieję, że zawarte w tomie 4 (2018) artykuły będą mogły stanowić inspirację dla dalszych pogłębionych badań i dociekań naukowych w obszarze polskiej myśli pedagogicznej.

Janina Kostkiewicz
Dominika Jagielska

Kraków, 2 maja 2018 r.